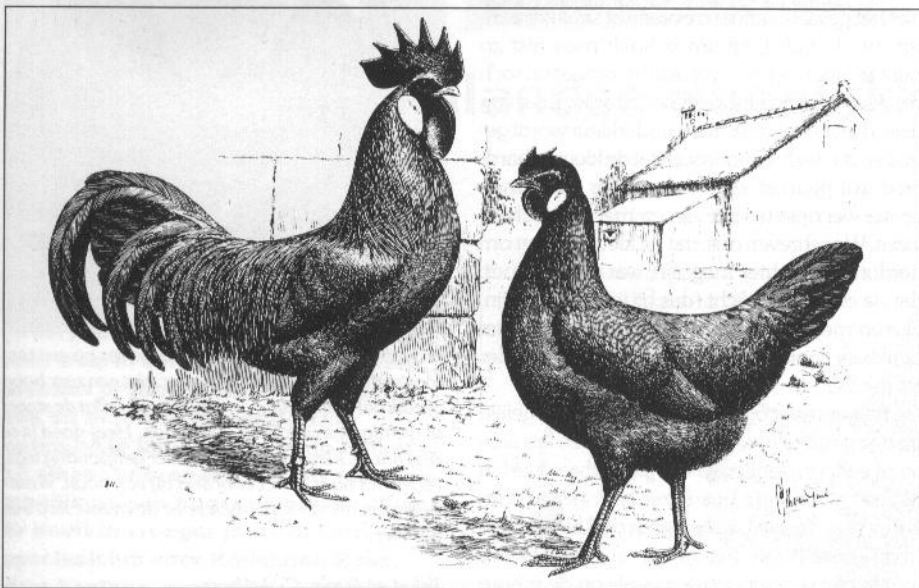

Buff Leghorns

Buff Leghorns van het Nederlandse type.

De buff Leghorns hebben, hoewel niet tot een grote populariteit gekomen, toch in ons land enige liefhebbers weten te vinden. Zij blijven het ras gedurende vele jaren trouw. Men treft ze zelfs weleens in een buitengewoon goede kwaliteit op kleinere tentoonstellingen aan.

Buff Leghorns met hun prachtig egale, warme gele kleur zijn een werkelijk sieraad. Daarbij komt dat zij behoorlijk leggen, ook in de winter. Het ras is gehard, zowel als kuiken als later.

Een kleurslag, die geduld en ervaring vereist. Deense buff Leghorn-fokkers hebben de aandacht op deze kleur gevestigd. Door Cochinchin-bloed is de kleur verbeterd.

Er zijn hoendersoorten, die zonder ooit tot een zekere populariteit te komen, toch wel zo algemeen belangstelling wekken, dat hun creatie een succes mag worden genoemd. Zulke hoenders zijn o.a. de buffkleurige Leghorns.

Zowel in Amerika als in Europa is de buff Leghorn een geziene Leghorn-variëteit, die in de volharding van hun bewonderaars en fokkers ruimschoots vergoeding vindt voor het geringere aantal daarvan.

De fokkerij van deze kleurslag vereist ervaring en geduld, iets wat trouwens voor de teelt van alle buffkleurige hoenders mag worden gezegd.

Hoewel de buff Leghorns ook de invloed hebben ondergaan van de afwijkende eisen, die jarenlang in de verschillende landen aan de Leghorns gesteld werden, is deze toch geringer gebleven dan bij de andere variëteiten, zelfs dan bij de zwarten. Zo is het verschil tussen de Engelse en de Continentale buff Leghorns niet groot; de Engelse dieren zijn wat forser en hoger gesteld, doch zelden slanker en groter in de kopversierselen. Het gros der Amerikaanse dieren is wat fijner in kam en kinlellen.

Waarom vond de kleur "buff" zo algemeen ingang?

Bij de verschijning van de buff Cochins in het midden van de vorige eeuw verbaasden zij de westerse wereld, niet alleen vanwege hun volheid van gevederte en uitzonderlijke lichaams-grootte, maar daarnaast was het toch ook de warme gele kleur, die de liefhebbers en fokkers

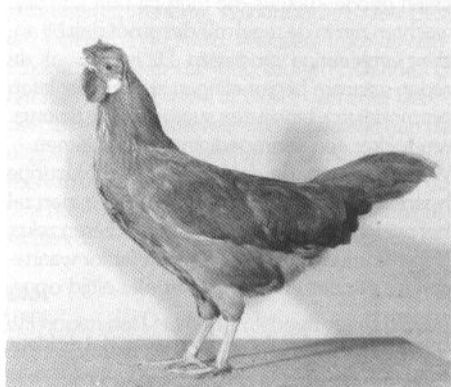
aantrok. In die dagen kende men deze kleur niet bij de Europese hoendersoorten, d.w.z. niet als een op zichzelf staande kleur, doch wel enigszins in verband met de één of andere aftekening, hetzij in combinatie met wit of zwart. De prachtige warme, egaal gele kleur, die thans de beste buff Cochins kenmerkt, was in het begin volstrekt niet algemeen. De prachtige kleurplaten van Cochins in de beide oude Engelse standaardwerken "The Poultry Book" en "The New Book of Poultry", getekend door de vernaarde dierenrentekenaar Harrison Weir, zijn er nu nog om te bewijzen hoezeer de buff Cochins in die tijd in kleurdiepte en uniformiteit uiteen liepen. Men verdeelde ze toen in: buff (warm goudgeel), cinnamon red, dat men met peperrood zou kunnen aanduiden en lemon buff (goudgeel). Voor cinnamon red hadden weinigen belangstelling, omdat men peperrood, dat vroeger voor kleurkanaries werd gebruikt, nauwelijks kende. Van dit cinnamon red naar de kleur van Rhode Islands Red was slechts een klein stapje, doch deze kleur, toen nog weinig volmaakt bij de hennen, vond op die grond geen waardering bij de Cochins. Buff Cochins, die men in drie kleurtypen kon exposeren, waren natuurlijk niet de oplossing. Zowel fokkers als keurmeesters wisten maar al te vaak niet waaraan ze zich te houden hadden. Men trachtte door de term "buff" te introduceren, ook buiten de Engels sprekende landen de meest gewaardeerde gele kleur precies aan te duiden. Deze poging werd echter tevergeefs ondernomen. De gele kleur is er één, die door de mens niet altijd hetzelfde wordt gezien. Men sprak van de kleur van een gouden tientje, doch niets is moeilijker dan de metaalachtige kleuren en metaalkleuren met kleuren van andere aard te vergelijken. Het hinderde echter allemaal niets. De zg. buffkleur was op

weg naar grote populariteit. Er kwamen buffkleurslagen van andere hoendersoorten, zoals buff Wyandottes, buff Plymouth Rocks en buff Orpingtons, alle drie rassen, die natuurlijk een flinke hoeveelheid buff Cochinchin-bloed voeren. De creatie van een licht ras met een wat hardere veer, zoals de Leghorns in de buff-kleur, was nog een veel zwaardere taak en dat heeft men ook wel ondervonden. Het zou ons te ver voeren op de creatie ver in te gaan en deze is bovendien voor menigeen ook niet zo interessant. Toch willen we er iets van meedelen.

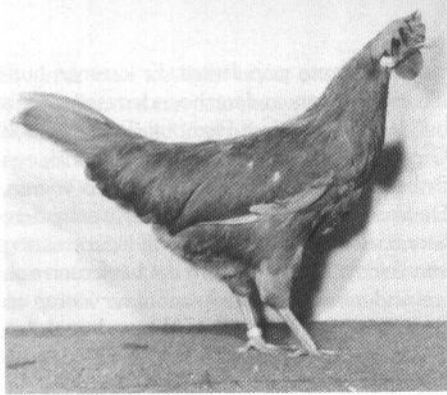
Buff Leghorns zijn pas na vele jaren van moeizaam pionierswerk naar voren gekomen. In het begin heeft het ras het niet gemakkelijk gehad, want het viel niet mee om de prachtige goudgele kleur bij de Leghorns in te fokken. Men moest gebruik maken van de buff Cochins, het ras, dat de beste kleur liet zien. De kruisingen hadden echter het nadeel dat de zware Cochinchin, wat type betreft, op geen stukken na op de Leghorn geleek. Natuurlijk is het op de lange duur gelukt het te zware type weg te fokken, doch het heeft erg veel moeite gekost de sporen van het Aziatisch-bloed wederom kwijt te raken. Het is dan ook maar een halve eeuw geleden dat de Leghorns een wat gedrongen type lieten zien, een gevolg van de Cochinchin-kruisingen. De fokkerij van deze kleurslag eist ervaring en geduld, iets wat trouwens van de teelt van alle buffkleurige hoenders gezegd kan worden.

Ofschoon de buff Leghorns destijds ook de invloed hebben ondergaan van de afwijkende eisen, die in de verschillende landen aan het ras gesteld werden, is deze toch geringer gebleven dan bij de andere variëteiten. Zo was en is het verschil in type tussen de Duitse en de Nederlandse buff Leghorn minime en zelfs thans in het geheel niet meer aanwezig. Ook de Engelse buff Leghorn heeft weinig verschillen, dit in tegenstelling tot de witte.

De buff Leghorns hebben hun verbreiding over de wereld gevonden vanuit Denemarken en Engeland. Het ras is later in de verschillende landen wat aangepast aan de heersende opvattingen inzake het Leghorn-type. De eerste buff Leghorns uit Denemarken geleken, wat de kleur betreft,

Deze fraaie hen won gedurende enkele jaren achter elkaar op onze grote Nederlandse tentoonstellingen. Ook al stelde deze hen zich tijdens het fotograferen niet al te best, toch zijn de kwaliteiten van het dier goed waar te nemen.

Deze buff Leghorn hen fotografeerden we destijds op de show van Oneto te Enschede. Het goede Leghorn-type springt er direkt uit en de kleur was over het gehele lichaam zeer gelijkmatig. Terecht werd toen het op één na hoogste predikaat aan deze hen toegekend.

geheel niet op de hedendaagse dieren. In Denemarken kende men in die tijd zelfs de naam Leghorn niet eens, ze hadden daar de naam "gele Italianen". Deze dieren hadden niet de warme goudgele buffkleur, doch meer het zeemleer-geel, dat het best te vergelijken is met de borstkleur van kwartelkleurige hoenders. Deze kleur gaat dan bij de hanen gepaard aan een zwarte staart. Het is een kleur die valt uit tarwekleurige hennen.

Deze gele Italianen werden verkocht naar Engeland en vandaar uit vonden ze hun weg naar Amerika. Omdat de lichtgele kleur allerminst voldeed, maakte het ras in beide landen geen opgang. Of nu deze gele Italianen aan buff Cochins gepaard zijn of dat men uitgegaan is van andere bestaande Leghorn-kleurslagen is niet bekend. Dat de kruising met zware buffkleurige hoenderrassen wel heeft plaatsgehad, wordt bevestigd door de lage beenstand en het gedrongen type, waaraan de kleurslag heel lang mank is gegaan.

Hoe de buff-kleur te fokken?

Bij het fokken van buff-kleurige hoenders moet men wel enige ervaring hebben en geduld kunnen opbrengen. De kleurslag is niet gemakkelijker of moeilijker te fokken dan andere. De aantallen goede kuikens die men bij buff kan verwachten zijn in de regel minder groot dan bij andere eenkleurige variëteiten. Dit is dan ook de reden waarom beginnelingen zich eerder laten ontmoedigen, terwijl een succesje voor de ervaren fokker een aanmoediging zal betekenen. Wanneer men de fokkerij van buff-kleurige hoenders enigszins onder de knie heeft, dan zal het percentage goede buff-kleurige dieren zeker hoger komen te liggen. Ook een faktor waartegen de minder ervaren fokker niet altijd opgewassen is.

Bij buffkleurige Leghorns valt het op dat de kleur altijd wat harder aan doet dan bijvoorbeeld bij de buff Orpingtons. Dit ligt hoofdzakelijk aan de geaardheid van de veer. Bij lichte hoenderrassen is de veer harder dan bij de zware en middelzware rassen, wat tot gevolg heeft dat in een hardere veer de kleurstof meer vastgehouden

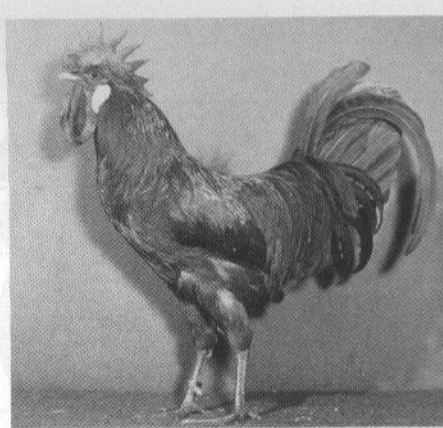
wordt. Daarbij komt nog, dat bij de zachtvedrige rassen steeds iets meer te zien is van de wat lichtere onderkleur, terwijl dit bij de Leghorns niet het geval is, omdat de veer wat strakker aanligt. Bij de buff Leghorn behoeft men niet zo sterk te letten op het onderdons, omdat dit toch niet tevoorschijn komt. Dit houdt ook in, dat van dieren met een iets lichtere onderkleur wordt gefokt en dit heeft als voordeel dat de kleur in hardheid wat gedrukt zal worden. Hier dient men echter wel oplettend te zijn en met aandacht te lezen. We schreven dus, dat de kleur van het onderdons wat lichter mag zijn, wat niet inhoudt, dat de onderkleur licht (dus bij wit-af) mag zijn. Dieren met een dergelijke onderkleur zijn niet bruikbaar voor de tentoonstelling en nog minder als fokdier.

De fokker moet blijven streven naar een gelijkmatige goudgele kleur, waarbij dan een iets lichter of een iets donkerder tint toelaatbaar is. Men moet echter op zijn hoede zijn voor een te donkere kleur, die de neiging heeft rood aan te zien. In de eerste plaats gaat het er om, dat de kleur gelijkmatig is, zowel in de hals als op de schouders en het zadelbehang van de haan. Witte pennen in vleugels en staart zijn niet toegestaan en dieren, die deze fouten laten zien, moeten uit de foktoom blijven. Teneinde een juiste kleur te verkrijgen bij het nakomelingschap is een getinte donskleur voorwaarde. Een zeer grote moeilijkheid is het om hanen van gelijkmatige kleur te fokken. De hanen geven altijd een wat donkerder indruk en de oorzaak hiervan is de rijke glans in het siergevederte. Dit doet optisch wat donkerder aan.

Om een goede kleur te verkrijgen bij de kuikens is het noodzaak een haan van standaardkleur te paren aan hennen, die ook zoveel mogelijk de goede kleur laten zien. Aan de foktoom kunnen dan eventueel nog toegevoegd worden hennen, die iets te licht of slechts een weinig donker van kleur zijn, waarbij echter steeds de gelijkmatige kleur in het oog gehouden moet worden. Het is zinloos om dieren, die sterk in kleur van elkaar verschillen te paren.

Er zijn fokkers, die denken dat de paring van een donkere haan aan veel te lichte hennen nakomelingen zullen geven van de juiste kleur. Zij redeneren dat het één het ander wel zal opheffen. Dit is echter een verkeerde gedachtegang, want uit een dergelijke paring zal men maar heel weinig goeds kunnen verwachten. Het resultaat zal meestentijds zijn dieren met witte pennen, licht onderdons en gevlekt in het gevederte.

De haan is nog altijd de helft van het foktoom, ongeacht hoe groot deze ook is. Het is dan ook geen luxe aan hem extra aandacht te besteden. Vooral ook de borstkleur van de haan verdient de belangstelling. Er zijn natuurlijk buff Leghorn hanen, die de juiste kleur op deze plaats laten zien, maar er zijn er ook, die een veel te lichte borstkleur vertonen. Zo'n haan mag onder geen beding in de foktoom verzeild raken, want de tint van de haneborst is mede-verantwoordelijk voor de kleur van de rug, de schouders en de hals van de hennen. De haan dient, wat de kleur betreft, aan de standaard te beantwoorden. Concessies mogen alleen bij de hennen gedaan worden. Voorwaarde bij het samenstellen van de foktoom is nog altijd, dat de dieren op alle punten

Deze buff Leghorn haan won eveneens op een tentoonstelling van Oneto. Het dier wist een zeer hoog predikaat te behalen, ondanks het feit dat de staart te weinig ontwikkeling vertoonde. Heel goed is te zien dat de kleur van het dier zeer gelijkmatig was, een groot punt in het voordeel bij een haan. Waardering kunnen we hebben voor de mooie kop van het dier.

Tekst en foto's: C. Aalbers.

worden nagelopen. Een gelijkmatige bovenkleur is nog geen garantie dat we te doen hebben met een in alle opzichten goed fokdier. Ook de kleur van het onderdons en van de schachten der pennen speelt een zeer grote rol. Is de kleur van het onderdons niet buff of op zijn minst zalmkleurig, doch b.v. wit, dan kan men beter omzien naar een beter dier.

De schachten van de pennen dienen tot op de huid buffkleurig te zijn, ja liever nog iets donkerder dan de vanen aan die veren. Zijn de schachten wat aan de lichte kant, dan mogen zulke dieren alleen maar in het uiterste geval aan de fokkerij meedoen. Men kan op deze punten eigenlijk niet scherp genoeg toezien, want ook hier is het zo, dat één moment van onbedachtzaamheid kan maken dat men jaren schreit. Heeft men later, als gevolg van een onoordeelkundige paring witte pennen of licht onderdons, dan is men gedurende jaren achterop geraakt.

Het komt weleens voor bij de buffkleur, dat de staartpennen enigszins gepeperd zijn. Hieraan moet men bij het fokken van de buff-kleur niet al te zwaar tillen. Dieren, waaraan dergelijke kleine foutjes voorkomen kunnen zonder bezwaar in de foktoom worden opgenomen. Het mag echter niet meer zijn dan pepering, het mag niet overgaan in zwarte vlekken, of, erger nog, zwarte pennen. Gebruikt men vogels met dergelijke afwijkingen toch, dan zullen veel te donkere nakomelingen het gevolg zijn. Vaak gaat men bij de fokkerij van de buffkleur uit van het foute standpunt, dat de ene kleurfout de andere wel zal opheffen, doch hier leert de ervaring anders.

Wanneer men bovengenoemde leidraad opvolgt, behoeft het fokken van de niet zo gemakkelijke buffkleur geen probleem te zijn. Brengt men de adviezen in de praktijk en voegt men hieraan een strenge selectie toe, past men steeds stelselmatig inteelt toe en houdt men er valnestcontrole op na, dan zal zeker deze fokkerij tot succes leiden.